

ECN 222 Makroøkonomi 2 – Modeller og politikk: Øvingseksamen

Tid: xx.xx.2025, 3 timer

Hjelpemiddel:

A1 (alle). Individuell besvarelse uten hjelp fra andre. Samarbeid eller hjelp fra andre som avsløres, blir handtert som fusk.

K2 (tillatt), men skal oppgis. Ved bruk av KI på et delspørsmål, oppgi KI-verktøy og søkeord. Bruk av KI fører til 40% trekk i score gitt på delspørsmålet (eks. 7 poeng på et delspørsmål x 60% = 4,2 poeng). Urapportert bruk av KI som blir avslørt, fører til 0 poeng på delspørsmålet. Gjentatt avslørt urapportert bruk av KI blir behandla som fusk.

Det er ikke nødvendig å oppgi referanser når dere svarer.

Fagansvarlig: Eirik Romstad.

Ekstern kontrollør av oppgavesettet: Ingen (på øvingseksamen)

Tekniske problemer på eksamen meldes IT (tlf. 6723 0555)

Eksamen består av 10 delspørsmål, alle verdt 10 poeng. Delspørsmåla er fordelt på 3-4 oppgaver.

Lenke til sentrale formles for multiplikatorer ([oppsummering samling 7](#)).

Instruksjoner:

1. Les oppgaveteksten nøye og svar på spørsmåla. Om du synes oppgaveteksten er uklar på et spørsmål, forklar hvordan du tolker spørsmålet og svar ut fra den tolkinga du har gitt.
2. Svar i det vedlagte Word-dokumentet der det står **Svar:** her (du kan godt starte svaret på ny linje). **Du skal ikke slette oppgaveteksten.** La ubesvarte spørsmål stå åpne. Da blir det klarere for deg hva spørsmålet du svarer på er, og du slipper å skrive spørsmålet på nytt. Det gjør det også raskere for deg å svare viss du plutselig kommer på et svar, og rettejobben blir mye lettere. Denne sida er sletta i svararket.
3. Likninger: Det heilt OK å skrive likninger for hand direkte i teksten (f.eks. kan dere skrive X_a^b som X_a^b , og ΔX som delta X eller D X) eller skrive likninga for hand og lim inn på rett sted. Skriv klart og unngå grønn farge (vises dårlig når dere tar bilde).
4. Figurer: Tegn tydelig og unngå grønt (jf. pkt. 3). Merk alle akser og kurver.
5. Lagre ofte for å redusere risikoen for at mye arbeid går tapt.
6. Når dere er ferdige, lagre svara som PDF og send inn i Wiseflow. Tips: sett av litt tid ved slutten slik at du får lasta opp PDF.

Lykke til!

Spørsmåla starter på neste side.

Oppgave 1

Et land har en lukka økonomi.

- (a) Bruk av korrekt multiplikator-formel for en *lukka økonomi uten prisendringer og med endogen sparing*. Vis at nemneren i denne multiplikatoren er større enn null.

Svar: her

- (b) Fra formelen du brukte i (a) ovafor, vis at virkninga på økonomien i dette landet er mindre av ei like stor skattelette som en tilsvarende auke i det offentlige forbruket.

Svar: her

- (c) Anta at landet i oppgave (a) og (b) har en import, $Q = \alpha_1 Y$, der importandelen $\alpha_1 > 0$.
(i) Vis matematisk hvorfor effekten av enten ei skattelette eller en auke i det offentlige forbruket blir mindre enn det var uten handel med utlandet. (ii) Forklar hvorfor dette resultatet er som forventet.

Svar: (i) her

(ii) her

Oppgave 2

Regjeringa i USA har innført toll på import for å gjenreise USA sin økonomi. I den sammenhengen har finansminister Scott Bessent nylig uttalt: «Veksten i et hvert lands bruttonasjonalprodukt (BNP) - og derfor landets evne til å skape jobber og ekstra inntekt og skatteinntekter - er drevet av fire faktorer: forbruksvekst, vekst i offentlig forbruk, vekst i investeringene og nettoeksporten. Når nettoeksporten er negativ, dvs. når et land har et underskudd på handelsbalansen fordi de importerer mer enn de eksporterer, reduserer dette veksten. » (mi oversetting).

- (a) Bruk nasjonalregnskapslikninga for å vise at dette utsagnet er feil.

Svar: her

- (b) (i) Handelsbalansen påvirker imidlertid verdien av valutaen til et land. Forklar hvordan?
(ii) Forklar hvordan en negativ nettoeksport indirekte kan bidra til at BNP auker.

Svar: (i) her

(ii) her

- (c) Sjøl om USA har en sterkt negativ nettoeksport, har den amerikanske dollaren inntil nylig holdt verdien sin relativt til valutaen fra andre store økonomier. Hva er de viktigste grunnene til dette? Forklar kort.

Svar: her

Oppgave 3

Ta utgangspunkt i formel (16.13'): $\pi^C = \theta \left(\pi^e + \beta \frac{(Y - Y^n)}{Y^n} \right) + (1 - \theta) \left(\frac{E - E_{-1}}{E_{-1}} + \pi^F + z^\pi \right)$, der

π^C er inflasjon i forbruksvarer, θ er innenlandsk andel av forbruket (konsekvens: $(1 - \theta)$ er importandelen), π^e er forventet innenlandsk inflasjon, $\beta(Y - Y^n)/Y^n$ er inflasjonsbidraget fra BNP-gapet, E er valutakurs, E_{-1} er valutakurs forrige år, π^F er inflasjon i utlandet (hos handelspartnerne), og z^π er inflasjonssjokket på importerte varer.

- (a) Bruk formelen til å forklare hvorfor Norge er mer utsatt for importert inflasjon enn USA.

Svar: her

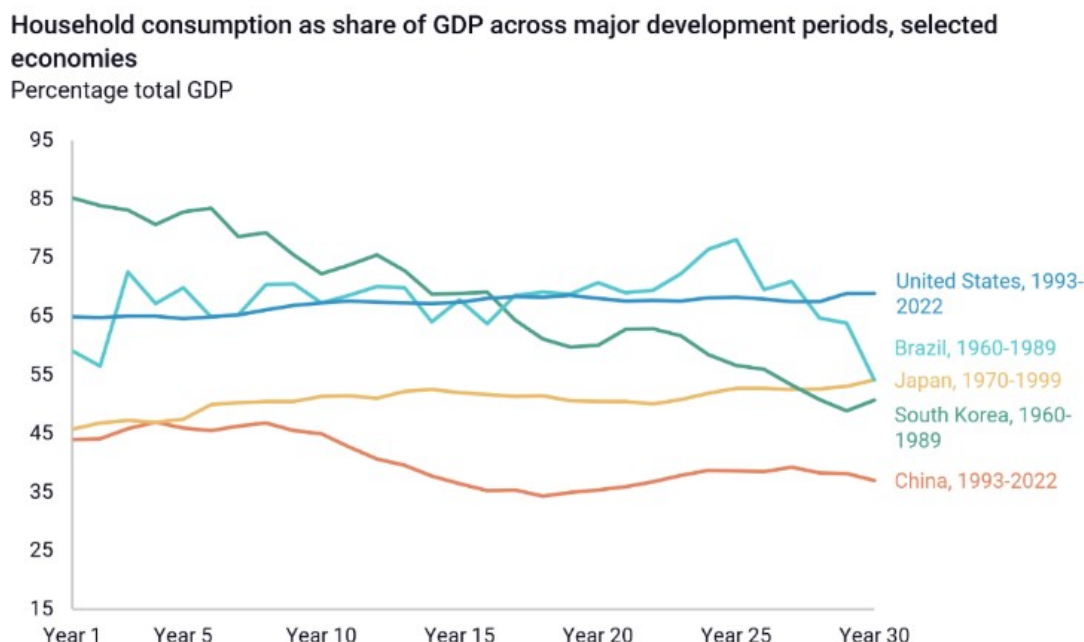
- (b) (i) Forklar hvordan forventet innenlands inflasjon har gjort det vanskelig å senke inflasjonen i Norge. (ii) Hvorfor er det vanskelig for Norges bank å senke styringsrenta?

Svar: (i) her

(ii) her

Oppgave 4

Figuren under fra Knut N. Kjær si gjesteforelesing (s. 32) viser utviklinga av privat forbruk som andel av BNP for perioden 1993-2022 for en del utvalgte land.

- (a) Forklar hvorfor figuren kan tas til støtte for at USA er i en potensielt vanskelig situasjon, spesielt sammenlikna med Kina og Sør-Korea.

Svar: her

- (b) Viss du var rådgiver for den amerikanske regjeringa, hvilke tiltak vil du foreslå ut fra reint økonomiske grunner? Forklar hvorfor

Svar: her